

# KOKKUVÕTE KÜSITLUSEST

## Talunikele tekitatud kahjud šaakalite poolt

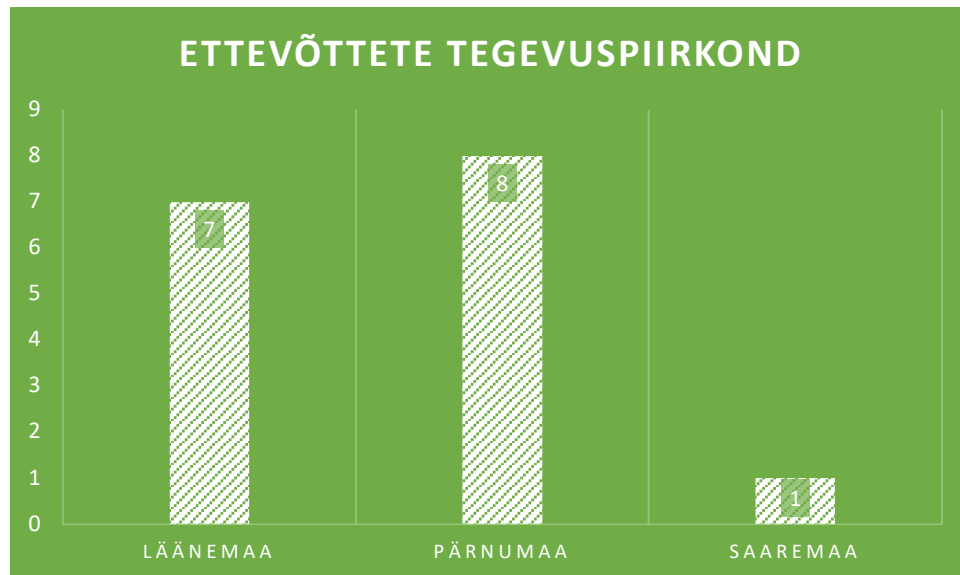
Eestimaa Talupidajate Keskliit (edaspidi ETKL) soovis välja selgitada kui suures ulatuses ja mis piirkondades on šaakalid tekitanud kahju. Probleemi kaardistamiseks viidi läbi liikmete seas küsitlus perioodil 3. detsember kuni 18. detsember 2018.a. Lisaks ETKLi liikmetele edastati küsimustik ka Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale ning Eesti Lamba- ja Kitsekasvatuse Seltsile.

Küsitlus oli ülesehitatud selliselt, et I osa küsitluses käsitles ettevõtete andmeid (ettevõtte, ettevõtte reg.kood, kontaktandmed). II osas oli tuli määratleda maakond ja täpsem asukoht, kus on šaakalite poolt kahju tekitatud. Küsitlusele vastanud kirjeldasid lisaks kahju ning määrasid hinnangulise kahju eurodes. Lisaks oli võimalik lisada ettepanekud ja kommentaarid.

### Tulemused

Küsimustikule vastas kokku 18 põllumajandusettevõtjat ja seda peamiselt Pärnumaalt (8 vastajat) ja Läänemaalt (7 vastajat). Lisaks oli üks vastaja Saaremaalt ning üks Lääne-Virumaalt. Lääne-Virumaalt vastaja vastus seisnes selles, et selles piirkonnas temal ei ole kokkupuudet šaakalitega olnud.

#### Joonis 1. Ettevõtete tegevuspiirkond

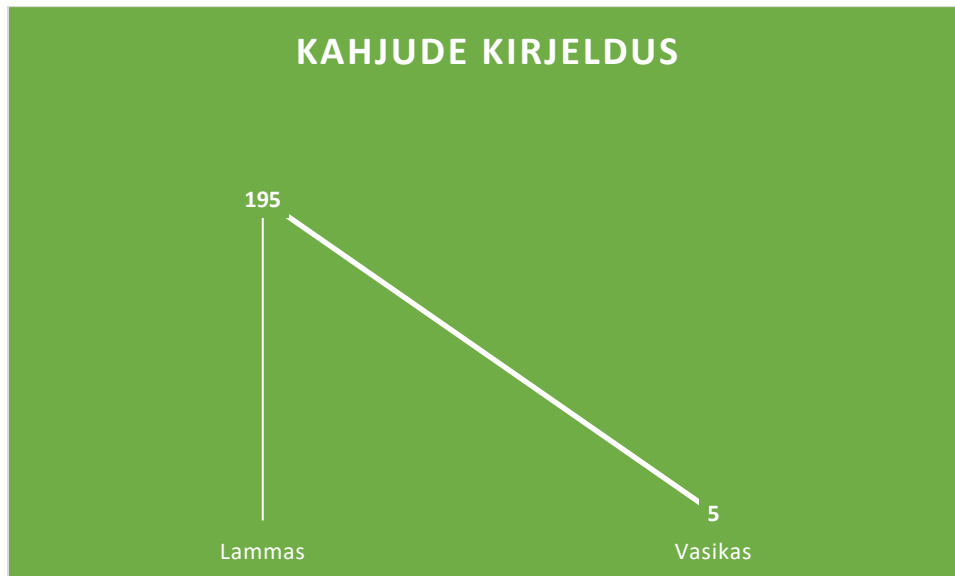


Täpsem asukoht, kus kahju tekitati	
Kiviküla, Haapsalu linn	Puise küla, Läänemaa
Meelva küla, Lääneranna vald	Varbla, Pärnumaa
Matsalu rahvuspark, Pärnumaa	Vormsi, Läänemaa
Värati küla, Pärnumaa	Häädemeeste, Pärnumaa
Nigula küla, Läänemaa	Lääne-Nigula, Läänemaa
Matsi küla, Lääneranna vald	Puise Nina, Läänemaa
Matsalu rahvuspark, Läänemaa	Saastna küla, Pärnumaa
Atla, Austla, Eeriksaare ja Karala külad, Saaremaal	

## Kahju kirjeldus

Küsitluse tulemusel selgus, et enamasti on kahju tekitatud lambakasvatajatele. Kogu kahju numbrites lambakasvatajatele oli pea 200 lammast (talled, utted). Lisaks on tootjatel murtud vasikaid ja vigastatud ammesid. Näiteks tõi üks tootja välja, et šaakal murdis vasika ning ammel oli hammustatud ära pool udarat. Lisaks on märgitud, et veised on hirmul ja närvilised.

### Joonis 2. Kahju kirjeldus

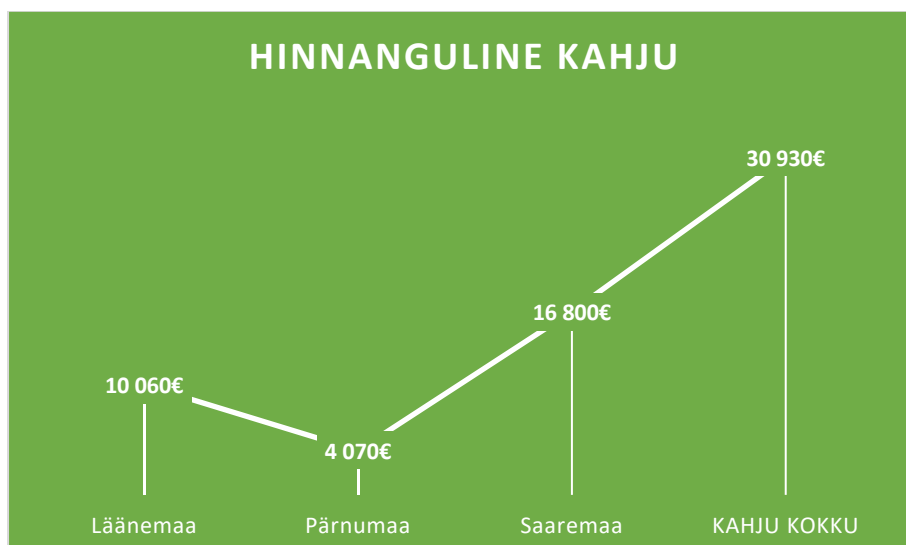


Osad vastajad ei olnud määranud täpselt murtud või vigastatud loomade arvu, vaid olid kirjeldanud, et olukord on olnud.

## Hinnanguline kahju

Küsimustele vastajad määrasid hinnangulise kahju eurodes. Küsimustikule vastanute šaakalite poolt tekitatud hinnanguline kahju on kokku **30 930 eurot**.

### Joonis 3. Hinnanguline kahju



## Ettepanekud ja kommentaarid

Alljärgnevalt on välja toodud vastanute ettepanekud ja kommentaarid muutmata kujul:

- Riiklikel institutsioonidel puudub tõene info nii arvukuse kui ka leviala kohta. Väidetavalt elutsevad nad ainult rannikul, kuid minu enda maadel on nendel pesapaik 8 km merest. Kuna tapetud loomade eest ei maksta mingit hüvitist, siis ka talunikud ei informeerri Keskkonnaametit tekitatud kahjustustest.
- Jahimeestele anda jahiluba piiramata ajal ja ajaks, sest šaakal on võõrliik, pole neid vaja massiliselt talupidajatele kahju tekitama.
- Tuleks motiveerida jahimehi šaakaleid küttima.
- Meie piirkonnas on šaakal tugevalt esindatud ning mereäärsemad karjamaad on selgelt riskipiirkonnaks. Šaakalit nähakse-kuuldakse regulaarselt. Karjatame oma lambaid ainult koos karjavalvekoertega mistõttu oleme kahjud suuresti ära hoidnud. Šaakali ja teiste kiskjakahjude vähendamiseks võiks lambakasvatajaid koerte osas koolitada ning toetada nende ostu (100% ulatuses).
- Šaakaleid tuleb küttida.
- Riik on olukorra käest lasknud ja šaakalite sigimine on kontrollimatu. Jahimeestel puudub motivatsioon šaakalite arvukust piirata ning eriti keeruline on see kaitsealal.
- Vormsi saar on neile kiskjatele liiga väike, pole niipalju metsloomi mida murda ja siis lähevad käiku koduloomad, see pole normaalne. Jahimeestele oleks mõistlik väljastada jahiload šaakalite likvideerimiseks-hävituseks. Hetkel peame meie juba plaani - lõpetada loomapidamine, koos šaakalitega ei tule sellest midagi välja, kui mahalaskmise lube ei saa.
- Küttimine vabaks ja kahjude hüvitamine (loodusdirektiivi V lisa liik)
- Endise Varbla valla piirkonnas kohtab inimene šaakalit tihemini kui metskitse. Tänu karjakaitsekoertele ja hobustele meil enam murdmisi ei ole esinenud, aga pesakondi on siin iga kilomeetri tagant kuulda. 11 pesakonda Eesti peale on väga suur rumalus riigi esindajate poolt!
- Meil on vabalt peetavad loomad, seega on šaakalid meie karjale ohuks.
- Tuleks kahju kompenseerida.
- Aastaringne küttimise võimalus või hukkunud loomade kompenseerimine.
- Kuna Keskkonnaamet tegeleb ulukite arvukuse reguleerimisega, siis peaks võtma ka vastutuse ja algatama jahiseaduse muutmise, praegu kehtiv seadus ei toimi. Jahiseltsidel puudub igasugune vastutus.